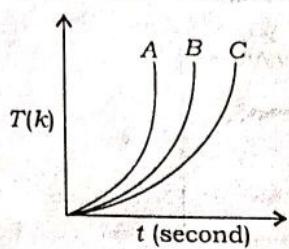

1. Which of the following substances (A, B and C) has the highest specific heat?
 তলৰ কোনৰিধি পদাৰ্থৰ (A, B আৰু C)ৰ আপেক্ষিক তাপ আটাইতকৈ বেছি হ'ব?

- [A] A
 [B] B
 [C] C
 [D] All have equal specific heat
 আটাইৰে আপেক্ষিক তাপ সমান হ'ব

2. A barometer tube of length 90 cm contains some air above mercury. The reading of the mercury level is 74.8 cm when true atmospheric pressure is 76 cm and temperature is 30 °C. If the reading is observed to be 75.4 cm on some another day when temperature is 10 °C, then what will be the true pressure?

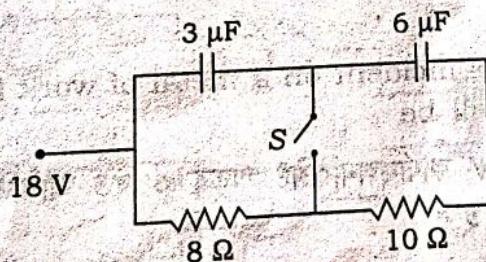
এডল 90 cm দৈৰ্ঘ্যৰ বেৰ'মিটাৰত পাৰাস্তত্ত্ব ওপৰৰ কিছু অংশত বায়ু আছে। কেনে এনিমি বায়ুমণ্ডলৰ প্ৰকৃত চাপ 76 cm আৰু উষ্ণতা 30 °C হৈ থকা অৱস্থাত বেৰ'মিটাৰত পাৰাস্তত্ত্ব পাঠ হয় 74.8 cm. যদি অন্য এদিন উষ্ণতা 10 °C হৈ থাকেতে বেৰ'মিটাৰত পাঠ 75.4 cm হয়, তেন্তে উক্ত দিনা বায়ুমণ্ডলৰ প্ৰকৃত চাপ কিমান হ'ব?

- [A] 74.25 cm
 [B] 75.65 cm
 [C] 76.57 cm
 [D] 77.26 cm

৫৮.৩

3. For the following circuit, the potential drop across $3 \mu\text{F}$ capacitor when switch S is open and switch S is closed will be

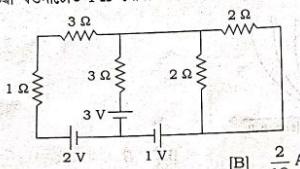
তলত দিয়া বৰ্তনীটোৱ বাবে চাবি S খুলি থোৱা অৱস্থাত আৰু বন্ধ কৰি থোৱা অৱস্থাত $3 \mu\text{F}$ ধাৰকটোৱ দুয়ো মূৰত বিভৱৰ মান হ'ব

- [A] 12 V, 10 V
 [B] 8 V, 9 V
 [C] 9 V, 8 V
 [D] 12 V, 8 V

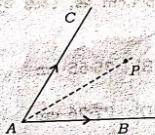
4. What is the current passing through the 1Ω resistor in the circuit given below?

তলৰ চিত্ৰত দেখুওৱা বৰ্ণনাটোত 1Ω ৰেখটোৱ মাজেৰে প্ৰাৰ্থিৎ প্ৰাৰ্থ মান কিমান হ'ব?

- [A] $\frac{1}{19} \text{ A}$ [B] $\frac{2}{19} \text{ A}$
 [C] $\frac{3}{19} \text{ A}$ [D] $\frac{4}{19} \text{ A}$

5. Two wires, AB and AC , carry 1 A currents each as shown in figure. One end of both the wires extends to infinity and the $\angle BAC = 60^\circ$. The magnetic field at the point P which is at a distance 1 m from A and lies on the bisector of the $\angle BAC$ will be
- তিত্ৰত দেখুৱাৰ ধৰণে AB আৰু AC তাৰ দুড়ালৰ প্ৰতোকৰে মাজেৰে 1 A প্ৰাৰ্থ চালিত হৈ আছে। তাৰ দুড়ালৰ একোটকে মূৰ অধীনলৈ যাষ্ট হৈ আছে আৰু $\angle BAC = 60^\circ$. এতিয়া A ৰ পৰা 1 m দূৰত্বে $\angle BAC$ ৰ সমবিশেষকৰণ ওপৰত থকা কোনো বিন্দু P ত চূমকীয় প্ৰাৰ্থ মান ই'ব

- [A] $\frac{\mu_0}{4\pi}(4+2\sqrt{3})$ [B] $\frac{\mu_0}{2\pi}(2+2\sqrt{3})$
 [C] $\frac{\mu_0}{8\pi}(2+2\sqrt{3})$ [D] $\frac{\mu_0}{2\pi}(4+2\sqrt{3})$

6. The radiation of wavelength 332 nm is incident on a metal of work function 1.07 eV . The value of the stopping potential will be

332 nm তাৰগতেৰ কোনো বিকিৰণ 1.07 eV কাৰ্যফলনবিশিষ্ট ধাৰণ ওপৰত আগতিত হৈছে। ইলেক্ট্ৰনৰ নিৰ্গমনক বাধা বিবলৈ প্ৰয়োজন হোৱা বিভৱ মান ই'ব

- [A] 0.70 V [B] 1.14 V [C] 1.68 V [D] 2.06 V

7. The de Broglie wavelength of a neutron at 27° C is λ . What will be its de Broglie wavelength at 927° C ?

27° C উৰতাত নিউট্ৰন কো এটাৰ তি তই তাৰগতেৰ λ হ'লে, 927° C উৰতাত কোটোৱ তি তই তাৰগতেৰ কিমান হ'ব?

- [A] $\frac{\lambda}{2}$ [B] $\frac{\lambda}{3}$
 [C] $\frac{\lambda}{4}$ [D] $\frac{3\lambda}{2}$

8. When ${}_{92}\text{U}^{238}$ decays to final product ${}_{82}\text{Pb}^{206}$, the numbers of α -particles and β -particles emitted are

মেতিয়া ${}_{92}\text{U}^{238}$ অভিযোগ আৰহা ${}_{82}\text{Pb}^{206}$ লৈ ত্ৰাস পাৰ; তেও়া নিৰ্গমন হোৱা α -কণা আৰু β -কণাৰ সংখ্যা হ'ল

- [A] $8\alpha, 6\beta$ [B] $6\alpha, 8\beta$
 [C] $8\alpha, 8\beta$ [D] $6\alpha, 6\beta$

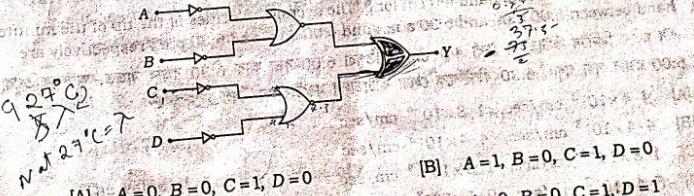
9. A radioactive substance of half-life 6 minutes is placed near a Geiger counter which is found to register 1024 particles per minute. How many particles per minute will it register after 42 minutes?

6 মিনিট অধিবেচনকাৰণিপিট কোনো এক তেকীকৰ পদাৰ্থক গাইগাৰ কাউণ্টাৰ এটাৰ ওপৰত বৰাত ই প্ৰতি 1024টা কণা পৰিৱৰ্তন কৰে। 42 মিনিটৰ পাছত কাউণ্টাৰটোৱে প্ৰতি মিনিটত বিভান কৃলো পৰিৱৰ্তন কৰিব?

- [A] 8 [B] 16
 [C] 24 [D] 32

10. For the given logic circuit, the output will be 1 under which of the following condition?

নিমিটিত কোনটো চৰ্তসাপেক্ষে প্ৰযোগ কৰিব বৰ্ণনাটোৱ আউটপুট 1 হ'ব?

- [A] $A=0, B=0, C=1, D=0$
 [C] $A=0, B=1, C=0, D=1$

- [B] $A=1, B=0, C=1, D=0$

- [D] $A=0, B=0, C=1, D=1$

11. A particle is moving with constant acceleration and v_1 , v_2 and v_3 are the average velocities of the particle in three successive intervals t_1 , t_2 and t_3 . Which of the following relations will be correct?

কোনো কলা এটাই সূচিত ত্বরণের গতি করি আছে আর ক্রমে t_1 , t_2 আর t_3 সময়ের ব্যবধানের কথাটোর গতি

বেগ v_1 , v_2 আর v_3 হয়। তালির কোনটো সম্ভব শুল্ক হ'ব?

$$\begin{array}{ll} [A] \frac{v_1 - v_3}{v_2 - v_3} = \frac{t_1 - t_2}{t_2 + t_3} & [B] \frac{v_1 - v_2}{v_2 - v_3} = \frac{t_1 - t_2}{t_1 - t_3} \\ [C] \frac{v_1 - v_2}{v_2 - v_3} = \frac{t_1 - t_2}{t_2 - t_3} & [D] \frac{v_1 - v_2}{v_2 - v_3} = \frac{t_1 + t_2}{t_2 + t_3} \end{array}$$

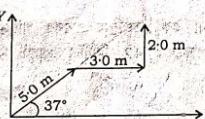
12. The maximum height attained by a projectile is increased by 10% by increasing its speed of projection, without changing the angle of projection. The percentage of increase in the time of flight of the projectile will be

প্রক্ষেপণ কোণ অপরিবর্তিত রাখি কেবল প্রক্ষেপণ বেগ বৃদ্ধি করি প্রক্ষেপণ এটার সর্বোচ্চ আবেগেল উচ্চতা 10% বৃদ্ধি করিলে, প্রক্ষেপণটোর উৎপন্নকালৰ শতাংশ বৃদ্ধি হ'ব

- [A] 5% [B] 10%
[C] 15% [D] 20%

13. The resultant of the three vectors shown in figure and the angle made by the resultant with X-axis is

চিত্রিত দেখুওৱা ভেক্টোর তিনিটোর যোগফল আৰু লক ভেক্টোৰ X -অক্ষৰ লগত কৰা বেগৰ মাপ হ'ল

- [A] 10 m and 37°
10 m আৰু 37°
[B] 8.6 m and 35.5°
8.6 m আৰু 35.5°
[C] $(5+\sqrt{3})$ m and 37°
 $(5+\sqrt{3})$ m আৰু 37°
[D] None of these

14. A clock has its minute hand 4.0 cm long. The average velocities of the tip of the minute hand between 6:00 a.m. and 6:30 a.m., and 6:00 a.m. and 6:30 p.m. respectively are

এটা ঘড়িৰ মিনিটৰ কাটাজলৰ দৈৰ্ঘ্য 4.0 cm. বাতিপুৰা 6:00 বজা আৰু 6:30 বজাৰ মাজত, আৰু বাতিপুৰা 6:00 বজাৰ পৰা গধুলি 6:30 যজালোক হোৱা কাটাজলৰ মুটোৰ গতি বেগ ক্রমে হ'ল

- [A] 4.4×10^{-3} cm/sec, 1.8×10^{-4} cm/sec
[B] 4.4×10^{-3} cm/sec, 4.4×10^{-3} cm/sec
[C] 1.8×10^{-4} cm/sec, 1.8×10^{-14} cm/sec
[D] 5×10^{-3} cm/sec, 9.5×10^{-3} cm/sec

RED LINE
 AI QUAD CAMERA

15. A body weighs 98 N on a spring balance at the north pole. Its weight recorded on the same scale if it is shifted to the equator is

স্থান তুলাসীত এটা বস্তুৰ ওজন উত্তৰ মেৰত 98 N হ'ব। একেৰন তুলাসীত যদি বস্তুটোৰ ওজন বিনুত জোৱা হয়, ইয়াৰ মান হ'ল

- [A] 98 N [B] 0
[C] 98.34 N [D] 97.66 N

16. A lift weighing 250 kg is to be lifted up at a constant velocity of 0.20 m/sec. What would be the minimum horse power of the motor to be used?

250 kg ওজনৰ এখন 'লিফ্ট'ক 0.20 m/sec সময়েগোৱে ওপৰলৈ উঠাবলৈ যোজন হোৱা মৰ্ক (motor)ৰ সৰনিমু অৰ্থমৰ্কতা বিমান হ'ব?

- [A] 1.3 HP [B] 0.65 HP
[C] 1.5 HP [D] 0.75 HP

17. Starting from rest, a fan takes 16 seconds to attain the maximum speed of 400 r.p.m. (revolution per minute). Assuming constant acceleration, the time taken by the fan in attaining half the maximum speed is

- [A] 2 seconds [B] 4 seconds
2 হেকে 4 হেকে
[C] 8 seconds [D] None of these
8 হেকে ইহুৰ এটাও নহয়

18. The value of the acceleration due to gravity g at a point 5.0 km above the earth's surface and 5.0 km below the earth's surface are respectively

মাধ্যাবস্থাক হৰণ g ৰ মান পুঁথীপৃষ্ঠৰ পৰা 5.0 km ওপৰত আৰু পুঁথীপৃষ্ঠৰ 5.0 km তলত হ'ব মাধ্যাবস্থাক হৰণ

$$[A] 9.78 \text{ m/s}^2, 9.79 \text{ m/s}^2$$

$$[B] 9.78 \text{ m/s}^2, 0$$

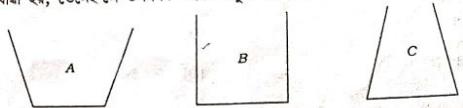
$$[C] 9.79 \text{ m/s}^2, 0$$

$$[D] 9.79 \text{ m/s}^2, 9.78 \text{ m/s}^2$$

(The value of g at the surface of earth = 9.8 m/s^2)

(পুঁথীপৃষ্ঠ $g = 9.8 \text{ m/s}^2$)

19. The three vessels shown in figure have same base area. Equal volumes of a liquid are poured in the three vessels. The force on the base will be
সমান কালির তলবিশিষ্ট তিনিটা পাত্র মেরুওয়া হৈছে। যদি সমান আয়তনের এবিধ তবল পদার্থ পাত্র তিনিটাত ঘোৱা হয়, তেনহ'লে তলবনৰ ওপৰত প্ৰযুক্ত বল ই'ব

- [A] maximum at vessel A
A পাত্রটোতে সকলোতকে বেছি
- [B] maximum at vessel B
B পাত্রটোতে সকলোতকে বেছি
- [C] maximum at vessel C
C পাত্রটোতে সকলোতকে বেছি
- [D] equal in all vessels
সকলো পাত্রতে সমান হ'ব

20. A water drop of radius 1 cm is broken into 1000 equal droplets. If the surface tension of water is 0.075 N/m , then the gain in surface energy will be
১ মি. ব্যাসাৰ্থি এটা পনীৰ টোপাল সমআয়তনৰ 1000টা টোপাললৈ ভাড়ি গ'ল। যদি পনীৰ পৃষ্ঠান 0.075 N/m হয়, তেন্তে পৃষ্ঠাক্ষেত্ৰৰ বৃদ্ধি হ'ব

- [A] 0
- [B] $8.5 \times 10^{-4} \text{ J}$
- [C] $7.5 \times 10^{-4} \text{ J}$
- [D] infinite/অবীমান

21. A compound microscope consists of an objective of focal length 1.0 cm and an eyepiece of focal length 5.0 cm separated by 12.2 cm . At what distance from the objective should an object be placed to focus it properly so that the final image be formed at the least distance of distinct vision 25 cm ?
এটা বৈগিক অভিক্ষণ যন্ত্ৰ 1.0 cm ফ'কাছ দৈৰ্ঘ্যৰ অভিনেত্ৰ আৰু 5.0 cm ফ'কাছ দৈৰ্ঘ্যৰ অভিলক্ষণৰ গঠিত। ইয়োৰৰ মাজৰ দূৰত্ব 12.2 cm . এটা বন্ধ অভিনেত্ৰৰ পৰা কিমান দূৰত্বত বাখিলে ইয়াক তলদৰে ফ'কাচ কৰি প্ৰতিবিম্বটো 25 cm দূৰত্বত ঘোৱা যাব?

- [A] -1.1 cm
- [B] -2.1 cm
- [C] -1.5 cm
- [D] -2.5 cm

REDMINOTE 8
AI QUAD CAMERA

22. The distance between two parallel planes of a crystal is $3 \text{ \AA}$. What should be the wavelength of X-ray used for getting the first-order Bragg reflection at a glancing angle of 14.7° ?
কোনো স্থিতিক দূৰন সমিহিত তলব মাজৰ দূৰত্ব $3 \text{ \AA}$ কিমান তলবনোৰ্মেৰ বজনানীয় বৰচৰৰ কলিলে প্ৰথম ক্রাব ত্ৰেগৰ প্ৰতিবিম্বন 14.7° ত ঘোৱা যাব?

- [A] $1 \text{ \AA}$
- [B] $13 \text{ \AA}$
- [C] $2.5 \text{ \AA}$
- [D] $1.5 \text{ \AA}$

23. The density of water and steam are 1000 kg/m^3 and 0.6 kg/m^3 respectively. The latent heat of vaporisation of water = $2.25 \times 10^6 \text{ J/kg}$. The increase in internal energy of 1 kg of water at 100°C , when it is converted into steam at the same temperature and 1 atm (100 kPa) is

পনী আৰু জ্বাল দৰাজমে 1000 kg/m^3 আৰু 0.6 kg/m^3 . পনীৰ বাস্তীজনৰ শীঁন আপ হ'ল = $2.25 \times 10^6 \text{ J/kg}$. 100°C উক্তাত এক 1 kg পনী একে উক্তাত আৰু একে বয়ুবাণীৰ চাপৰ. (100 kPa). জ্বালে পৰিবৰ্তন হ'ওতে বৰি ঘোৱা অস্তশ্রেণিৰ মাজ হ'ল

- [A] $\sim 2 \times 10^6 \text{ J}$
- [B] $\sim 2 \times 10^8 \text{ J}$
- [C] $\sim 2 \times 10^{10} \text{ J}$
- [D] $\sim 2 \times 10^{12} \text{ J}$

24. A liquid cools from 70°C to 60°C in 5 minutes. If the temperature of the surrounding is constant at 30°C , then the time taken by the liquid to cool from 60°C to 50°C is
এটা তবল পদাৰ্থ 70°C ৰ পৰা 60°C লৈ গ'ও। হ'লে 5 মিনিট সময় লয়। যদি তবল পদাৰ্থটোৰ চৌপালৰ উফতা 30°C হিৰভাৰ থাকে, তেন্তে তবল পদাৰ্থটোৰ 60°C পৰা 50°C লৈ গ'ও। হ'লে প্ৰয়োৱনীয় সময়

- [A] 5 minutes
5 মিনিট
- [B] 10 minutes
10 মিনিট
- [C] 7 minutes
7 মিনিট
- [D] 8 minutes
8 মিনিট

32. A block of mass m is lying on a horizontal surface of coefficient of friction μ . A force F is applied to the block at an angle θ with the horizontal. The block will move with a minimum force F , if

$$[A] \quad \mu = \tan \theta$$

[D] $\mu = \cos\theta$

$$[\text{C}] \quad \mu = \sin \theta$$

$$[D] \quad \mu = \cos \theta$$

33. The potential energy (in joule) of a body of mass 2 kg moving in the $x-y$ plane is given by $U = 6x + 8y$, where the position coordinates x and y are measured in metres. If the body is at rest at point (6 m, 4 m) at time $t = 0$, then it will cross the y -axis at time equal to

$x-y$ তলত গতি করি থাকা 2 kg ভৱন বস্ত এটাৰ হিস্তিক্ষি (জুলত) হ'ল $U = 6x + 8y$, য'ত x আৰু y হানাকে মিটাৰত জোখা হয়। যদি $t = 0$ সময়ত বস্তটো (6 m, 4 m) বিন্দুটো হিব হৈ থাকে, তেন্তে বস্তটোৱে
f সময়ত $v_x = -\text{অন্ধ} \text{ পাৰ হওৰতে } t \text{ } \text{ৰ মান হ'ব}$

[A] 1 s
[C] 3 s

[D] 4 s

34. A wind-powered generator converts wind energy into electrical energy. Assume that the generator converts a fixed fraction of the wind energy intercepted by its blades into electrical energy. For wind speed v , the electrical power output will be proportional to
 বায়ু-শক্তিরে চালিত জেনেরেটরে এটাই বায়ু শক্তি বিনোদ শক্তিলৈ কপালবিত করে। ধরি লোক
 জেনেরেটরটারে ইয়ার ভেজসমূহে আগত বায়ু শক্তির এক নির্দিষ্ট অংশকেই বিনোদ শক্তিলৈ কপালবিত করে।
 বায়ুর v বেগের বাবে আউটপুট হিসেবে লাগ করা বিনোদ ক্ষমতার মান তলৰ কোনটোৱে সমানুপাতিক হ'ব?

$$[A] \quad v$$

[D] v^4

35. n small balls, each of mass m , impinge elastically each second on a surface with velocity u . The force experienced by the surface will be
 m ভরবিশিষ্ট n টা সক বলে u গতিবেগে পৃষ্ঠ এখনৰ ওপৰত হিতিহাপকভাৱে খুলিয়ায়। পৃষ্ঠনে অনুভৱ কৰা
 বলৰ মান হ'ব

[A] *mnu*

[B] 2mm

$$[D] \quad \frac{1}{2}mnu$$

36. A particle falls from a height h on a fixed horizontal surface and rebounds. If e is the coefficient of restitution, then the total distance travelled by the particle before it stops rebounding is

ଉଚ୍ଚତାର ପରା କଣା ଏଠା ଏଥି ହିସେ ଅନୁମତିକ ପୃଷ୍ଠାର ଓପରାଟ ପରେ ଆକାଶରେ ଯାଏ ଏବେ ଯାଏ ଉଚ୍ଚତା ଯାଏ । ଯଦି e

$$[C] \quad \frac{h(1-e^2)}{2(1+e^2)}$$

[D] $\frac{h(1+e^2)}{2(1-e^2)}$

37. When W joule of work is done on a flywheel, its frequency of rotation increases from v_1 Hz to v_2 Hz. The moment of inertia of the flywheel about its axis of rotation is given by

[A] $\frac{W}{2\pi^2(v_2^2 - v_1^2)}$ [B] $\frac{W}{2\pi^2(v_2^2 + v_1^2)}$
 [C] $\frac{W}{4\pi^2(v_2^2 - v_1^2)}$ [D] $\frac{W}{4\pi^2(v_2^2 + v_1^2)}$

38. A disc is rotating with angular velocity $\vec{\omega}$. A force $\vec{F}$ acts at a point whose position vector with respect to the axis of rotation is $\vec{r}$. The power associated with the torque due to the force is given by

C) $\vec{r} \cdot (\vec{F} \times \vec{\omega})$

[D] $\vec{r} \times (\vec{F} \cdot \vec{\omega})$

39. An extremely small and dense neutron star of mass M and radius R is rotating with angular velocity ω . If an object is placed at its equator, then it will remain stuck to due to gravity, if

$$[C] \quad M > \frac{R^3 \omega^2}{G}$$

$$[D] \quad M > \frac{R^2 \omega^3}{G}$$

40. A body of mass m is dropped from a height nR above the surface of the earth (here R is the radius of the earth). The speed at which the body hits the surface of the earth is
 পথিকীগঠনের ওপর nR উচ্চতার পরা m ভরব বস্ত এটা সোমাই দিয়া হ'ল (যাতে R পৃথিবীর ব্যাসাখ)।
 বন্ধটোকে পুরোকী আহি আয়ত কৰা বেগব মান হ'ল

[A] $\sqrt{\frac{2gR}{n+1}}$

[B] $\sqrt{\frac{2gR}{n-1}}$

[C] $\sqrt{\frac{2gRn}{n-1}}$

[D] $\sqrt{\frac{2gRn}{n+1}}$

41. The volume of a wire remains unchanged when the wire is subjected to a certain tension. The Poisson's ratio of the material of the wire is
 নিম্নিট টানৰ প্ৰভাৱত তাৰ এডালৰ আয়তনৰ কেনো সাল-সালনি নথাটে। তাৰভাৱৰ পদাৰ্থিখৰ পয়ইছে অনুপাতৰ
 মান হ'ল

[A] 0.25

[B] 0.4

[C] 0.5

[D] 0.75

42. Equal masses of two substances of densities ρ_1 and ρ_2 are mixed together. The density of the mixture would be

ρ_1 আৰু ρ_2 ঘনত্বৰ দুবিধ সমান ভৰব পদাৰ্থ মিহলি কৰা হ'ল। নিশ্চণটোৰ ঘনত্ব হ'ব
 [A] $\frac{1}{2}(\rho_1 + \rho_2)$

[B] $\sqrt{\rho_1\rho_2}$

[C] $\frac{\rho_1\rho_2}{\rho_1 + \rho_2}$

[D] $\frac{2\rho_1\rho_2}{\rho_1 + \rho_2}$

43. A vessel contains oil (density 0.8 g cm^{-3}) over mercury (density 13.6 g cm^{-3}). A homogeneous sphere floats with half volume immersed in mercury and the other half in oil. The density of the material of the sphere (in g cm^{-3}) is

পৰি এটা পাৰাৰ (ঘনত্ব 13.6 g cm^{-3}) ওপৰত তেল (ঘনত্ব 0.8 g cm^{-3}) থোৱা আছে। এটা সুৱম গোলক আধাৰিনি তেলত আৰু আধাৰিনি পাৰাৰ মাজত সোমাই উপাঞ্চ আছে। গোলকটোৰ পদাৰ্থৰ
 ঘনত্ব (g cm^{-3}) হ'ল

[A] 3.3

[B] 6.4

[C] 7.2

[D] 12.8

44. A cylindrical tank having cross-sectional area A is filled with water to a height of 2.0 m . A circular hole of cross-sectional area a is opened at a height of 75 cm from the bottom. If $\frac{a}{A} = \sqrt{0.2}$, then the velocity with which water emerges from the hole is

এছচেহেৰ কালিনিষ্ঠ পিলিতাৰ আকৃতিৰ টেক এটা 2.0 m উচ্চতালৈ পনিহে কৰি বৰা হৈছে।

এ বালিন এটা সৰ ফুটা টেকেটোৱ তলীল পৰা 75 cm উচ্চতাত সৃষ্টি কৰা হ'ল। যদি $\frac{a}{A} = \sqrt{0.2}$ হ'ল, তেওঁ
 মুটটোৰে বাহিৰ ওলোৱা পানিব গতিমেঘ হ'ল

[A] 4.9 ms^{-1}

[B] 4.95 ms^{-1}

[C] 5.0 ms^{-1}

[D] 5.5 ms^{-1}

($g = 9.8 \text{ ms}^{-2}$)

45. If the displacement (x) and velocity (v) of a particle executing simple harmonic motion are related through the expression $4v^2 = 25 - x^2$, then its time period is given by
 যদি সৰল পৰ্যায়ৰ গতিৰ গতি কৰা এটাৰ সৰণ (x) আৰু গতিমেঘ (v) মাজৰ সম্পৰ্কটো হ'ল
 $4v^2 = 25 - x^2$, তেওঁ কালোৱ পৰ্যায়কল হ'ল

[A] π

[B] 2π

[C] 4π

[D] 6π

46. A simple pendulum attached to the ceiling of a stationary lift has a time period T . The distance y covered by the lift moving upwards varies with time t as $y = t^2$, where y is in metre and t in second. If $g = 10 \text{ ms}^{-2}$, then the time period of the pendulum will be
 ছিব অৱহাত থকা লিফট এখনৰ চিলিঙ্গত বালি থোৱা সৰল দোলক এটাৰ পৰ্যায়কল T উৎসূচি গতি
 লিফটখনে আতঙ্গ কৰা দ্বাৰা y লগত সময়ৰ বৰ সম্পৰ্কটো হ'ল $y = t^2$, যত y মিটৰত আৰু t হেকেণ্ডত
 দিয়া হৈছে। যদি $g = 10 \text{ ms}^{-2}$ হ'ল, তেওঁ সৰল দোলকটোৰ পৰ্যায়কল হ'ল

[A] $\sqrt{\frac{4}{5}T}$

[B] $\sqrt{\frac{5}{6}T}$

[C] $\sqrt{\frac{5}{4}T}$

[D] $\sqrt{\frac{6}{5}T}$

47. The extension in a string, obeying Hooke's law, is x . The speed of the wave in the stretched string is v . If the extension of the string is increased to $1.5x$, then the speed of the wave in the string will be

হক্ক নিতি মানি তা তার এডলর প্রসারণ হৈছে x । টন্টনীয়া তাঁড়ালত তরঙ্গের গতিরেখ হৈছে v । যদি তাঁড়ালর প্রসারণ $1.5x$ লৈ বেঢ়োৱা হয়, তেন্তে তরঙ্গের গতিরেখ হ'ল

- [A] $1.22 v$ [B] $0.61 v$
 [C] $1.50 v$ [D] $0.75 v$

48. When the temperature of a rod increases from t to $t + \Delta t$, the moment of inertia of the rod increases from I to $I + \Delta I$. If the coefficient of linear expansion of the rod is α , then the ratio of $\frac{\Delta I}{I}$ is

ব'ড এডলর উষ্ণতা t র পৰা $t + \Delta t$ লৈ বৃদ্ধি কৰিলে, ব'ডলর জড়তা আৰুক ই'ব পৰা $I + \Delta I$ লৈ বৃদ্ধি পায়। যদি ব'ডলর বৈধিক প্রসারণ গুণাক α হয়, তেন্তে $\frac{\Delta I}{I}$ অনুপাতৰ মান হ'ল

- [A] $\frac{\Delta t}{t}$ [B] $\frac{2\Delta t}{t}$
 [C] $\alpha\Delta t$ [D] $2\alpha\Delta t$

49. The ratio of adiabatic bulk modulus and isothermal bulk modulus of a gas is $\left(\text{where } \gamma = \frac{C_p}{C_v} \right)$

গেছ এবিধিৰ কক্ষৰ আয়তন গুণাক আৰু সমৰ্থী আয়তন গুণাকৰ অনুপাত হ'ল $\left(\text{য'ত } \gamma = \frac{C_p}{C_v} \right)$

- [A] 1 [B] γ
 [C] $\frac{\gamma}{\gamma - 1}$ [D] $\frac{\gamma - 1}{\gamma}$

50. An ideal gas is expanded isothermally from volume v_1 to volume v_2 and then compressed adiabatically to original volume v_1 . If the initial pressure is P_1 , the final pressure is P_3 and net work done is W , then

এবিধি আদৰ্শ গেছৰ আয়তন সমৰ্থী প্ৰক্ৰিয়াৰে v_1 ৰ পৰা v_2 লৈ বৃদ্ধি কৰা হ'ল আৰু তাৰ পিছত পুনৰ কক্ষৰ প্ৰক্ৰিয়াৰে v_1 লৈ সংকুচিত কৰা হ'ল। যদি প্ৰাৰম্ভিক চাপ P_1 , অস্তি চাপ P_3 আৰু মুঠ কাৰ্য সম্পাদনৰ মান W হয়, তেন্তে

- [A] $P_3 > P_1, W > 0$ [B] $P_3 < P_1, W < 0$
 [C] $P_3 > P_1, W < 0$ [D] $P_3 = P_1, W = 0$

51. A vessel of volume V contains an ideal gas at absolute temperature T and pressure P . The gas is allowed to leak till its pressure falls to P' . Assuming that the temperature remains constant during leakage, the number of moles of the gas that have leaked is V আৰুনৰ পাত্ৰ এটত আৰু P চাপত আৰু গেছ এবিধি ভাইঁহি বাবা হৈছে। গেলিব চাপ P' হোৱালৈকে গেছিবিধি সীক হ'লে, দিয়া হ'ল। সীক হ'ল ঘণা অৱহাত উষ্ণতাৰ সাল-সলনি হৈবা নাই বুলি ধৰিলে গেছিবিধিৰ সীক হৈবা ঘণা সংখ্যা হ'ল

- [A] $\frac{V}{RT}(P + P')$ [B] $\frac{V}{2RT}(P + P')$
 [C] $\frac{V}{RT}(P - P')$ [D] $\frac{V}{2RT}(P - P')$

52. Two spheres A and B having radii 3 cm and 5 cm respectively are coated with carbon black on their outer surfaces. The wavelengths of maximum intensity of emitted radiation are 300 nm and 500 nm respectively. If the powers radiated are Q_A and Q_B respectively, then $\frac{Q_A}{Q_B}$ is

3 cm আৰু 5 cm বাসাৰ দুটা গোলকৰ মাত্ৰিব শৃং দূন কৰন কৰিবে প্ৰেলে দি বৰা হৈছে। গোলক দুটুৰ পৰা উভৰ যোৱা বিকিৰণৰ সৰোচ প্ৰালোৱ তাৰগৱেৰ্য হৈছে কৰ্মে 300 nm আৰু 500 nm. বিকিৰণ কৰতা যদি জনে Q_A আৰু Q_B হয়, তেন্তে $\frac{Q_A}{Q_B}$ ব'ল

- [A] $\frac{5}{3}$ [B] $\frac{5}{3}$

- [C] $\left(\frac{5}{3}\right)^2$ [D] $\left(\frac{5}{3}\right)^4$

53. A metallic sphere of radius R is charged to a potential V . The magnitude of the electric field at a distance r ($r > R$) from the centre of the sphere is

R বাসাৰ ধাৰত গোলক এটক V বিভৱে আৰিত কৰা হ'ল। গোলকটোৱ কেন্দ্ৰৰ পৰা r ($r > R$) দূৰত্বৰ বাসাৰ ধাৰত গোলক এটক V বিভৱে আৰিত কৰা হ'ল।

বিদুৎ কেন্দ্ৰৰ কান্তিমান হ'ল

- [A] $\frac{V}{r}$ [B] $\frac{Vr}{R^2}$
 [C] $\frac{VR}{r^2}$ [D] 0

54. A particle of mass m and charge $+q$ is midway between two fixed charged particles, each having a charge $+q$, and at a distance $2L$ apart. The middle charge is displaced slightly along the line joining the fixed charges and released. The time period of oscillation is proportional to

+ q আধানযুক্ত আৰু $2L$ দূৰত্বে অবস্থান কৰা দুটা হিৰ আহিত কণাৰ মধ্যম হানত m আৰু $+q$ আধানযুক্ত আন এটা কণাৰ বথা হ'ল। মাজৰ কণাটো আন দুটা কণাক সংযোগ কৰা বেখাড়লৈনি সামান্য বিচৰত কৰি এবি দিয়া হ'ল। সম্পাদিত দোলনৰ পর্যায়কালৰ সমানুপাতিক হ'ল

[A] $L^{1/2}$

[B] L

[C] $L^{3/2}$

[D] $L^{2/3}$

55. If n drops, each of capacitance C and charged to a potential V , coalesce to form a big drop, the ratio of the energy stored in the big drop to that in each small drop will be
যদি ধাৰকত্ব C আৰু বিভৱ V লৈ আহিত n টা টোপাল লগলাগি এটা ডাঙৰ টোপালৰ সৃষ্টি কৰে, তেওঁতে ডাঙৰ টোপালটোত সক্ষিত শক্তি আৰু প্ৰতিটো সক টোপালত সক্ষিত শক্তিৰ অনুপাত হ'ব

[A] $n : 1$

[B] $n^{4/3} : 1$

[C] $n^{5/3} : 1$

[D] $n^2 : 1$

56. Two identical capacitors have the same capacitance C . One of them is charged to potential v_1 and the other to v_2 . The negative ends of the capacitors are connected together. When the positive ends are also connected, the decrease in energy of the combined system is

দুটা একে ধাৰকৰ ধাৰকত্ব মান C ইইতৰ এটাক v_1 বিভৱলৈ আৰু আনটোক v_2 বিভৱলৈ আহিত কৰা হ'ল।
ধাৰক দুটাৰ ধাৰায়ক মূৰ দুটা সংযোগ কৰা আছে। এতিয়া ইইতৰ ধাৰায়ক মূৰ দুটাৰ সংযোগ কৰিলে, সম্মোজিত পোলারীটোৰ হ্ৰাস পোৱা শক্তিৰ মান হ'ল

[A] $\frac{1}{4}C(v_1^2 - v_2^2)$

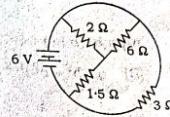
[B] $\frac{1}{4}C(v_1^2 + v_2^2)$

[C] $\frac{1}{4}C(v_1 - v_2)^2$

[D] $\frac{1}{4}C(v_1 + v_2)^2$

57. What is the total current supplied by the battery to the circuit shown in the figure below?

তলোৱা তিতুতাৰ মেটোটোতে মেটোটোতে প্ৰদান কৰা ৬V বিদ্যুৎ প্ৰয়োগ মান বিবৰণ ?

[A] 1 A

[B] 4 A

[C] 6 A

[D] 8 A

58. An electric bulb has rating of 500 W, 100 V. It is used in a circuit having a 200 V supply. What resistance must be connected in series with the bulb so that it delivers 500 W ?

বিদ্যুৎ বাৰ এটাৰ মেটো হৈছে 500 W, 100 V. ইয়াক 200 V চাৰাইৰ বাটনী এটাত বৰহণৰ কৰা হৈছে।
500 W কৰতা পাৰলৈ হ'লৈ বাৰটোৰ লগত কি মানৰ বোধ প্ৰয়োগ কৰিব লাগিব ?

[A] 10 Ω

[B] 20 Ω

[C] 30 Ω

[D] 40 Ω

59. A charged particle is released from rest in a region of steady and uniform electric and magnetic fields which are parallel to each other. The particle will move in a

আধানযুক্ত কণা এটাক বৈ ধকাৰ পৰা সূৰ্য আৰু হিৰ বিদ্যুৎ মেৰে আৰু চূৰক মেৰে ধকাৰ অৱল এটাত এবি দিয়া হ'লৈ, য'ত বিদ্যুৎ মেৰে আৰু চূৰক মেৰে দুন্দুন প্ৰকল্পৰ সামাজিকভাৱে আছে। কণাটোতে গতি কৰা পথটো হ'ব

[A] straight line
স্থৰ বৈৰিক

[B] circle
বৃত্তাবৰ

[C] helix
সৰ্পিল

[D] cycloid
চাঁচল্যত

60. A particle of charge q moves with a velocity $\vec{v} = ai\hat{i}$ in a magnetic field $\vec{B} = bj\hat{j} + ck\hat{k}$, where a, b and c are constants. The magnitude of the force experienced by the particle is

যদি a, b এবং c অধিন্যুক্ত করা এটাই $\vec{v} = ai\hat{i}$ গতিবেগের $\vec{B} = bj\hat{j} + ck\hat{k}$ চূম্বক ক্ষেত্র গতি করে, যেতে a, b আৰু c

একই। কৃণাটোৱে অনুভূত কৰা বলৰ কাণ্ডিমান হ'ল

- [A] 0 [B] $qa(b+c)$
[C] $qa(b^2 - c^2)^{1/2}$ [D] $qa(b^2 + c^2)^{1/2}$

61. An $L-C-R$ series circuit with $R = 100 \Omega$ is connected to a $200 \text{ V}, 50 \text{ Hz}$ a.c. source. When only the capacitance is removed, the voltage leads the current by 60° and when only the inductance is removed, the current leads the voltage by 60° . The current in the circuit is

প্ৰেৰিক সজ্জাৰ $L-C-R$ বৰ্তনী এটাৰ বোধৰ মান $R = 100 \Omega$ আৰু ইয়াক $200 \text{ V}, 50 \text{ Hz}$ পৰিবৰ্তী উৎস এটাৰ সৈতে সংযোগ কৰা হ'ল। যেতিয়া বৰ্তনীটোৱে পৰা ধাৰকতা আৰম্ভোৱা হয়, বিভুবে প্ৰাৰম্ভতকৈ 60° আগৰাদে আৰু যেতিয়া কেৱল আৰম্ভকৈ আৰম্ভোৱা হয়, তেতিয়া প্ৰাৰম্ভ বিভুবতকৈ 60° আগৰাদে। বৰ্তনীটোত প্ৰাৰম্ভ বিদ্যুত প্ৰাৰম্ভ মান হ'ল

- [A] $\frac{2}{\sqrt{3}} \text{ A}$ [B] $\frac{\sqrt{3}}{2} \text{ A}$
[C] 1 A [D] 2 A

62. When a glass prism of refracting angle 60° is immersed in a liquid, its angle of minimum deviation is 30° . The critical angle of glass prism with respect to the liquid medium is

যেতিয়া 60° প্ৰতিবেশ কোণবিশিষ্ট কাচৰ প্ৰিজম এখন এবিধ তৰলত ছুবোৱা হয়, ইয়াৰ মূলত বিচুতি কোণৰ মান হয় 30° . তৰল মাধ্যমটোৱে সাপেক্ষে কাচৰ প্ৰিজমখনৰ সংকেট কোণৰ মান হ'ল

- [A] 42° [B] 45°
[C] 50° [D] 52°

63. A convex lens and a concave lens are placed in contact. The ratio of magnitude of the power of the convex lens to that of the concave lens is $4 : 3$. If the focal length of the convex lens is 12 cm , then the focal length of the combination will be

এখন উত্তল আৰু এখন অৱতল লেন্সক লগালগিকৈ বৰা হ'ল। উত্তল লেন্স আৰু অৱতল লেন্সৰ মাজাৰ ক্ষমতাৰ অনুপাত হ'ল $4 : 3$. যদি উত্তল লেন্সখনৰ ফ'কাহ দৈৰ্ঘ্য 12 cm হয়, তেন্তে সংযুক্ত লেন্সখনৰ ফ'কাহ দৈৰ্ঘ্য হ'ব

- [A] 16 cm [B] 24 cm
[C] 32 cm [D] 48 cm

64. Monochromatic light is refracted from air into glass of refractive index μ . The ratio of the wavelength of the incident and refracted waves is

একবলী পোহৰ পামুৰ পৰা μ প্ৰতিবেশ গুৱাকেবিশিষ্ট কাচৰে প্ৰতিবিত হয়। আপনিত আৰু প্ৰতিবিত তৰঙ্গৰ তৰঙ্গদৈৰ্ঘ্যৰ অনুপাত হ'ল

- [A] 1 : 1 [B] 1 : μ
[C] $\mu : 1$ [D] $\mu^2 : 1$

65. Two coherent sources of light of intensity ratio n are employed in an interference experiment. The ratio of the intensities of the maxima and minima in the interference pattern is

সমাৰোপণ পৰীক্ষা এটাৰ n প্ৰাৰম্ভ অনুপাতসম্পৰ্ক দুটা সমেত পোহৰৰ উৎস বাৰহাৰ কৰা হৈছে। সমাৰোপণ

সজ্জাটোৱে উচ্চতম আৰু নিম্নতম প্ৰাৰম্ভ অনুপাত হ'ল

- [A] $\left(\frac{n+1}{n-1}\right)$ [B] $\left(\frac{n+1}{n-1}\right)^2$
[C] $\left(\frac{\sqrt{n}+1}{\sqrt{n}-1}\right)$ [D] $\left(\frac{\sqrt{n}+1}{\sqrt{n}-1}\right)^2$

66. The wavelength of K_{α} line from an element of atomic number 41 is λ . Then wavelength of K_{α} line of an element of atomic number 21 is

এটা মৌলৰ পাৰমাণবিক সংখ্যা 41 আৰু ইয়াৰ K_{α} বেথাৰ তৰঙ্গদৈৰ্ঘ্য হ'ল λ . 21 পাৰমাণবিক সংখ্যা

এটাৰ K_{α} বেথাৰ তৰঙ্গদৈৰ্ঘ্য হ'ল

- [A] 4λ [B] $\lambda/4$
[C] 3.08λ [D] 0.26λ

67. If a hydrogen atom at rest emits a photon of wavelength λ , then the recoil spe-

atom of mass m is given by

যদি স্থিবাৰহাত থকা হাইড্ৰোজেন পৰমণু এটাৰ পৰা λ তৰঙ্গদৈৰ্ঘ্যৰ ফ'টন কৰাৰ নিগমন হয়, তে

পৰমাণুটোৱে হোঁকা নেগ হ'ল

- [A] $\frac{h}{m\lambda}$ [B] $\frac{mh}{\lambda}$
[C] $mh\lambda$ [D] None of these

68. A nucleus ruptures into two parts which have their velocities in the ratio of 2 : 1. What will be the ratio of their nuclear sizes (radii)?

এটা নিউক্লিয়াচ দুটা অংশে পিছত হৈছে, যাৰ গতিবেগৰ অনুপাত 2 : 1. অংশ দুটোৰ নিউক্লিয় আকাৰৰ (ব্যাসাধিৰ) অনুপাত কিমান হ'ব?

- [A] $2^{1/3} : 1$ [B] $1 : 2^{1/3}$
 [C] $3^{1/2} : 1$ [D] $1 : 3^{1/2}$

69. The half-life of a radioactive sample is 6.93 days. After how many days will only $\frac{1}{20}$ of the sample be left over? [Take $\log_e(20) = 3.0$]

জেক্ষণ্য নমুনা এটাৰ অধিকারীকাল 6.93 দিন। কিমান দিনৰ শিষ্টত নমুনাটোৱ $\frac{1}{20}$ অংশ হৈ যাৰ? [খবি লোৱা $\log_e(20) = 3.0$]

- [A] 20 days
20 দিন   [B] 27 days
27 দিন

 [C] 30 days
30 দিন   [D] 35 days
35 দিন

70. Three forces start acting simultaneously on a particle moving with velocity $\vec{v}$. These forces are represented in magnitude and direction by three sides of a triangle taken in the same order. The particle will now move with a velocity

$\vec{v}$ ৰেগেৰে গতি কৰা কৰা এটাৰ ওপৰত তিনিটা বলে একে সময়তে কিমা কৰে। বল তিনিটাক লকমান আৰু দিশেৰে এটা ত্ৰিভুজৰ তিনিটা বাহুৰে বৃজাৰ পাৰি, য'ত বাহু তিনিটাক একেটা ক্রমত গোৱা হৈছে। কণাটোৱে এতিয়া লাভ কৰা গতিবেগো

- [A] less than $\vec{v}$
 $\vec{v}$ তকে কম   [B] more than $\vec{v}$
 $\vec{v}$ তকে বেছি

 [C] $\vec{v}$ only
 $\vec{v}$ মাত্ৰ   [D] cannot say
ক'ব নোৱাৰি

71. Two small satellites move in circular orbits around the earth respectively, at distances r and $(r + \Delta r)$ from the centre of the earth. If their time periods are T and $T + \Delta T$ ($\Delta r \ll r$, $\Delta T \ll T$), then

পথীৰ কেন্দ্ৰৰ পৰা ক্রমে r আৰু $(r + \Delta r)$ দূৰত্বত দুটা সূৰ উপৰে পথীৰ প্ৰদৰ্শন কৰে। যদি সিঁহতৰ পথীয়াকাল ক্রমে T আৰু $T + \Delta T$ ($\Delta r \ll r$, $\Delta T \ll T$) হৈ, তেওঁতে

- [A] $\Delta T = \frac{3}{2} T \frac{\Delta r}{r}$ [B] $\Delta T = -\frac{3}{2} T \frac{\Delta r}{r}$
 [C] $\Delta T = \frac{2}{3} T \frac{\Delta r}{r}$ [D] $\Delta T = T \frac{\Delta r}{r}$

72. If n_1 , n_2 and n_3 are the fundamental frequencies of three segments into which a string

is divided, then the original fundamental frequency n of the string is given by
যদি n_1 , n_2 আৰু n_3 তৰ এভাৱে তিনিটা অংশৰ মৌলিক কম্পনাত্মক হৈ, তেওঁতে তাৰভাৱে মূল মৌলিক

- [A] $\frac{1}{n} = \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \frac{1}{n_3}$ [B] $\frac{1}{\sqrt{n}} = \frac{1}{\sqrt{n_1}} + \frac{1}{\sqrt{n_2}} + \frac{1}{\sqrt{n_3}}$
 [C] $\sqrt{n} = \sqrt{n_1} + \sqrt{n_2} + \sqrt{n_3}$ [D] $n = n_1 + n_2 + n_3$

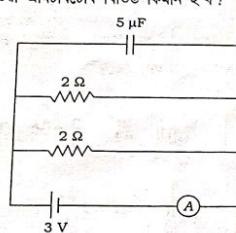
73. If the electric flux entering and leaving an enclosed surface are ϕ_1 and ϕ_2 respectively, then the electric charge inside the surface will be

যদি আৱক পষ্ঠ এখনত সোৱোৱা আৰু ইয়াৰ পৰা ভোই যোৱা বিদ্যুৎ অভিবহন মান ক্রমে ϕ_1 আৰু ϕ_2 হৈ, তেওঁতে পৃষ্ঠাখনৰ ভিতৰত ধৰা বিদ্যুৎ অধিবহন মান হ'ব

- [A] $\frac{\phi_2 - \phi_1}{\epsilon_0}$ [B] $\frac{\phi_1 + \phi_2}{\epsilon_0}$
 [C] $\frac{\phi_1 - \phi_2}{\epsilon_0}$ [D] $\epsilon_0(\phi_1 + \phi_2)$

74. What is the reading of ammeter shown in the figure below?

তলৰ চিত্ৰত দেখুওৱা এমিটাৰটোৱ বিভিন্ন কিমান হ'ব?

[A] 3 A

[B] 4 A

[C] 1.5 A

[D] 6 A

75. An astronaut is looking down on earth's surface from a space shuttle at an altitude of 500 km. Assuming that the astronaut's pupil's diameter is 5 mm and the wavelength of visible light is 500 nm, the astronaut will be able to resolve linear objects of the size of about

500 km উচ্চতাৰ থকা স্পেচ শ্বাসে এখনৰ পৰা মহাকাশচাৰী এজনে পৰিবেগলৈ চাই আছে। মহাকাশচাৰীজনৰ চক্ৰৰ মাপৰ ব্যাস 5 mm আৰু দৃশ্যমান পোহৰৰ তরঙ্গদৈৰ্ঘ্য 500 nm বুলি ধাৰিলে, মহাকাশচাৰীজনে বিড়ে কৰিব পৰা বৈধিক বস্তুৰ আকাৰ হ'ব প্ৰায়

[A] 0.5 m

[B] 5 m

[C] 50 m

[D] 500 m

76. The velocity of the most energetic electrons emitted from a metallic surface is doubled when the frequency v of the incident radiation is doubled. The work function of this metal is

আগতিত বিকিৰণৰ কম্পনাঙ্ক v দুগণলৈ বৃক্ষি কৰিলে ধাতৰ পঢ় এটাৰ পৰা নিগত সৰোচ শক্তিসম্পৰ্ক ইলেক্ট্ৰনৰ গতিবেগ দুগণলৈ বৃক্ষি পায়। ধাতুবিধিৰ কাৰ্য্যফলনৰ মান হ'ল

[A] 0

[B] $hv/3$

[C] $hv/2$

[D] $2hv/3$

REDMI NOTE 8
AI QUAD CAMERA

22

77. Two identical photocathodes receive light of frequencies f_1 and f_2 . If the velocities of the photoelectrons (of mass m) coming out are v_1 and v_2 respectively, then
দুটুল সামূল ফটোকেথেড জৰুৰি f_1 আৰু f_2 কম্পনাঙ্কৰ পোহৰ এহেল কৰিব। যদি নিগত ফটোইলেক্ট্ৰন (m ভৱ) গতিবেগ জৰুৰি v_1 আৰু v_2 , তেওঁ

$$[A] v_1^2 - v_2^2 = \frac{2h}{m}(f_1 - f_2)$$

$$[B] v_1 + v_2 = \left[\frac{2h}{m}(f_1 + f_2) \right]^{1/2}$$

$$[C] v_1^2 + v_2^2 = \frac{2h}{m}(f_1 + f_2)$$

$$[D] v_1 - v_2 = \left[\frac{2h}{m}(f_1 - f_2) \right]^{1/2}$$

78. If the time period of a simple pendulum is $T = 2\pi\sqrt{l/g}$, then the fractional error in acceleration due to gravity is
যদি এটা সৰল দোলকৰ পৰিযোকল $T = 2\pi\sqrt{l/g}$ হয়, তেওঁ-যায়ালৰ ক্ষেত্ৰত আলিক জৰি হ'ল

$$[A] \frac{4\pi^2 \Delta l}{\Delta T^2}$$

$$[B] \frac{\Delta l}{l} - 2 \frac{\Delta T}{T}$$

$$[C] \frac{\Delta l}{l} + 2 \frac{\Delta T}{T}$$

[D] None of these

ইহুৰ এটাৎ নহয়

79. A ball moving with a momentum 5 kg ms^{-1} strikes a wall. If the initial and final momenta make equal angles of 45° , then the magnitude in change in momentum is
5 kg ms⁻¹ ভৱবেণে গতিলৈ বল এটাই এখন বেৰত খুলা মাৰিব। যদি আৰু অভিয ভৱবেণে যদি 45° ৰ সমান কোণ সৃষ্টি কৰে, তেওঁ ভৱবেণৰ পৰিৱৰ্তনৰ মান হ'ল

$$[A] 5.05 \text{ kg ms}^{-1}$$

$$[B] 7.07 \text{ kg ms}^{-1}$$

$$[C] 10.00 \text{ kg ms}^{-1}$$

$$[D] 0 \text{ kg ms}^{-1}$$

80. A force $F_y = (3x+2)N$ is acting on a body. The work done by this force if it tends to displace the body from $x = 0 \text{ m}$ to $x = 4 \text{ m}$ will be
 $F_y = (3x+2)N$ বল এটাই কোনো এটা বস্তুৰ ওপৰত কৰিব আছে। যদি বস্তুটোৱে বস্তুটোক $x = 0 \text{ m}$ থেকে $x = 4 \text{ m}$ লৈ হৃন পৰিৱৰ্তন কৰিব বিজৰে, সেই ক্ষেত্ৰত সম্পাদিত কাৰ্য্য হ'ল

$$[B] 16 \text{ J}$$

$$[A] 32 \text{ J}$$

$$[D] (12x+8)\text{J}$$

$$[C] 0 \text{ J}$$

23

CEE-2015/1-B

81. A motorcyclist is moving along a circular path of radius 500 m. If his speed is 30 ms^{-1} , then the type(s) of acceleration and the resultant acceleration will be
 এজন মটরসাইকেল আবেগী 500 m ব্যাসার্ধে দ্রুতি করে। যদি আবেগাজনক দ্রুতি 30 ms^{-1} হয়, তেওঁ ত্বরণের প্রকার আৰু নক্ষ ত্বরণ মান হ'ব

- [A] one and 18 ms^{-2}
 [B] two and 2 ms^{-2}
 এটা আৰু 18 ms^{-2}
 দুটা আৰু 2 ms^{-2}
- [C] two and 2.7 ms^{-2}
 [D] None of these
 দুটা আৰু 2.7 ms^{-2}
 ইহতৰ এটাও নহয়

82. Two heavy spheres of mass m are kept separated by a distance $2r$. The gravitational field and potential at the midpoint of the line joining the centres of the spheres are
 m ভৱ দুটা গুরু গোলকক 2r ব্যাধানত বৰ্ত হৈছে। গোলক দুটোৰ কেন্দ্ৰ সংযোগী বেথডালৰ মধ্যবিহুৎ মাধ্যক্ষমিক বল আৰু বিভৱ হ'ল

- [A] $\frac{Gm^2}{r^2}$ and 0
 Gm^2 আৰু 0
- [B] 0 and $-\frac{2Gm}{r}$
 0 আৰু $-\frac{2Gm}{r}$
- [C] 0 and $\frac{2Gm}{r}$
 0 আৰু $\frac{2Gm}{r}$
- [D] None of these
 ইহতৰ এটাও নহয়

83. The transverse displacement of a vibrating string is

$$y = 0.06 \sin \frac{2\pi}{3} x \cos(120\pi t)$$

If mass per unit length of the string is $2 \times 10^{-2} \text{ kg m}^{-1}$, the tension in the string will be
 কম্পনান এজন তাঁৰ অনপ্ৰতি বিচৃতি হ'ল

$$y = 0.06 \sin \frac{2\pi}{3} x \cos(120\pi t)$$

যদি তাঁৰজালৰ প্ৰতি একক দৈৰ্ঘ্যৰ ভৱ $2 \times 10^{-2} \text{ kg m}^{-1}$ হয়, তেওঁ তাঁৰজালত প্ৰযুক্ত টান হ'ব

- [A] 648 N
 [B] 864 N
 [C] 468 N
 [D] 468 N

684 REDMI NOTE 8
 AI QUAD CAMERA

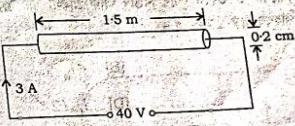
84. A and B are two charged bodies with charges q_1 and q_2 , and with a total charge q . If the force between A and B has to be maximum, then the ratio of charge on A to the total charge will be

দুটা আবিত বল A আৰু B ত থকা আধানৰ পৰিবাল জনে q_1 আৰু q_2 , আৰু মুঠ আধানৰ পৰিবাল q. যদি A আৰু B বল মাজত কিয়া কৰা বলৰ পৰিবাল সঠোচ হয়, তেওঁ A ত থকা আধান আৰু মুঠ আধানৰ অনুপাত হ'ব

- [A] 1
 [B] 0.25
 [C] 2
 [D] 0.5

85. From the diagram given below, it can be calculated that the resistivity of the material of the rod is

তলত নিয়া টিত্ৰ পৰা, এইটো গানা কৰিব পৰা যাব মে বেথডালৰ বেথাকে হ'ল

- [A] $3 \times 10^{-6} \Omega \text{ cm}$
 [B] $2.8 \times 10^{-5} \Omega \text{ m}$
 [C] $1.5 \times 10^{-3} \Omega \text{ cm}$
 [D] $12 \times 10^{-1} \Omega \text{ m}^{-1}$

86. If an electron has to be accelerated by a cyclotron to a kinetic energy of 5 MeV with a magnetic field of strength $2T$, which one of the following will be correct?
 এটা চাইক্রটনৰ দ্বাৰা এটা ইলেক্ট্ৰনক 2T প্ৰবলাৰ দ্বাৰা কেতু এখনৰ সহায়ত 5 MeV গতিৱৰ্তি মুক্ত কৰি দ্বিতৰ কৰিবলগীয়া হ'লে, তাৰ দেশটো শুল্ক হ'ব?

- [A] Cyclotron frequency $f = 5.6 \times 10^{14} \text{ Hz}$

চাইক্রটন কম্পনারক $f = 5.6 \times 10^{14} \text{ Hz}$

- [B] Speed $v = 1.32 \times 10^9 \text{ ms}^{-1}$

জৰু $v = 1.32 \times 10^9 \text{ ms}^{-1}$

- [C] r can be calculated using $r = \frac{mv}{qB}$

$$r = \frac{mv}{qB} \text{ বৰাহৰ কৰি } r \text{ নিয়ম কৰিব পৰা যাব}$$

- [D] None of the above
 এগোৰ এটাও নহয়

87. The inductance of two coils are 10 H and 20 H respectively. If the mutual inductance between the coils is 5 H and the mutual fluxes aid each other, then the total inductance of the circuit will be

দুটি কুণ্ডলীর আবেশ ক্রমে 10 H আর 20 H. যদি কুণ্ডলীর মাজের পরস্পরিক আবেশ 5 H হয় আর

পরস্পরিক মাঝ দুয়োটি কুণ্ডলীর বাবে যোগাযোগ হয়, তেন্তে ব্লোকেটর মুঠ আবেশ হ'ব

- [A] 15 H [B] 25 H
[C] 9.37 H [D] None of these
ইহতো এটা ও নহয়

88. In Young's double-slit experiment, if the superimposing waves have amplitude a_0 and intensity I_0 , then the average intensity of the light in the fringe pattern formed on a screen will be

ইয়ঙ্গের বিহীন পরিস্থিত তৎক্ষণ দূটীর বিভাগ আর প্রাবল্য যদি ক্রমে a_0 আর I_0 হয়, তেন্তে পরিস্থিত প্রক্ষেপিত ছিল পেটার্ণ পোহৰে গড় প্রাবল্য হ'ব

- [A] $6I_0$ [B] $4I_0$
[C] $2I_0$ [D] $I_0/2$

89. Sodium light has two wavelengths and they are 5890 Å and 5896 Å. This light falls on a slit of width $2\text{ }\mu\text{m}$. The diffraction pattern formed is observed on a screen. The spacing between the first maxima for the two wavelengths is

হাইড্রোজেন পোহৰে তৎক্ষণ দূটী আর সেইকেই হ'ল 5890 Å আর 5896 Å. সেই পোহৰে $2\text{ }\mu\text{m}$ প্রথম এটা প্রিট পৰিষেব আছে। এবন প্রাবল্য গঠন হোৱা অপৰ্তন শোর্প পর্যাক্ষেপণ কৰা হৈছে। দুয়োটি তৎক্ষণ দূটীর বাবে সাচি হোৱা প্ৰথম উজ্জল পটিৰ মাজেৰ বাৰধান হ'ল

- [A] $9 \times 10^{-4} \text{ m}$ [B] $3 \times 10^{-8} \text{ m}$
[C] $6 \times 10^{-4} \text{ m}$ [D] $8 \times 10^{-6} \text{ m}$

90. A transistor is connected in CE configuration. In the collector circuit $V_{CC} = 8 \text{ V}$, $R_C = 800 \Omega$. If the voltage drop across R_C is 0.5 V and $\alpha = 0.96$, then I_C , V_{CE} and I_B will be

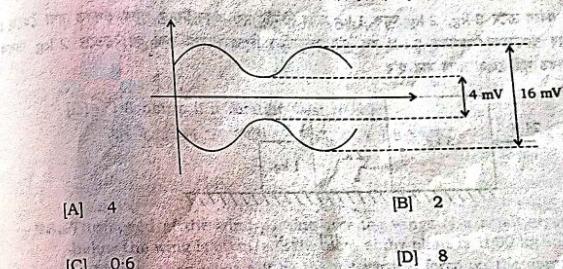
এটা ট্ৰন্সিস্টোৰ সেইকেই আছে। ক্লেষ্টোৰ বৰ্তনীত $V_{CC} = 8 \text{ V}$, $R_C = 800 \Omega$. যদি R_C সাচি হোৱা বিভৱগত (R_C) আৰু α ক্রমে 0.5 V আৰু 0.96 হয়, তেন্তে I_C , V_{CE} আৰু I_B হ'ব

- [A] 0.625 mA, 7.5 V and 0.026 mA [B] 0.625 mA, 0.026 V and 7.5 mA
0.625 mA, 7.5 V আৰু 0.026 mA 0.625 mA, 0.026 V আৰু 7.5 mA
[C] 1 mA, 8.5 V and 0.028 mA [D] 6.91 mA, 9.6 V and 0.29 mA
1 mA, 8.5 V আৰু 0.028 mA 6.91 mA, 9.6 V আৰু 0.29 mA

91. The output (Y) of the combination of gates is
গেটৰ সংযোজনচোৰ নিৰ্গত (Y) হ'ল

-
- [A] $Y = A \cdot B$ [B] $Y = A + B$
[C] $Y = \bar{A} \cdot \bar{B}$ [D] $Y = \bar{A} + \bar{B}$

92. From the diagram given below, it can be calculated that the modulation factor is
তত্ত্ব দিয়া টিবৰ পৰা এইটো গুণনা কৰিব পৰা যাব যে মডিউলেশন গুণক হ'ল

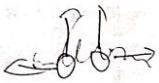
- [A] 4 [B] 2
[C] 0.6 [D] 8

93. If the velocity of surface wave (v) depends upon surface tension (T), coefficient of viscosity (η) and density (ρ), then the expression for v will be
যদি পৃষ্ঠতৰণত বেগ (v), পৃষ্ঠন (T), সাত্ত্বা ওগালৰ (η) আৰু ঘনত্ব (ρ) র ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে, তেন্তে v পৃষ্ঠতৰণত বেগ (v), পৃষ্ঠন (T), সাত্ত্বা ওগালৰ (η) আৰু ঘনত্ব (ρ) র ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে, তেন্তে v

- [A] $\frac{T^2}{\rho\eta}$ [B] $\frac{T}{\eta}$
[C] $\frac{\eta\rho}{T^2}$ [D] $\frac{\rho}{\eta}$

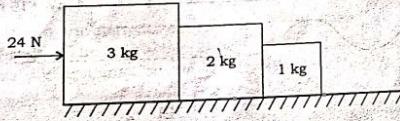
94. Two balls are thrown horizontally in opposite directions from the same point from a height h with velocities 4 m/s and 3 m/s. The separation between the two balls when their velocities are perpendicular will be

যদি দুটা বল h উচ্চতাত থেকা কোনো হানব পরা প্রস্থপৰ বিপৰীত দিশত অনুভূমিকভাৱে ক্রমে 4 m/s আৰু 3 m/s বেগেৰে প্ৰক্ৰিয়ণ কৰা হয়, তেন্তে বল দুটাৰ বেগ লৱভাৱে থকাৰ সময়ত সিংহত মাজৰ দূৰত হ'ব

- [A] 6.5 m

[B] 5.25 m
[C] 2.45 m
[D] None of these

95. Three blocks of mass 3 kg, 2 kg and 1 kg are placed side-by-side on a smooth surface as shown in figure. If a horizontal force of 24 N is applied on 3 kg block, then the net force on 2 kg block will be

চিত্ৰত দেখাৰ ধৰণে ক্রমে 3 kg, 2 kg আৰু 1 kg ভৰ তিনিটা খণ্ড এখন নিমজ পৃষ্ঠৰ ওপৰত বৰা হৈছে।
 চিত্ৰত দেখাৰ ধৰণে ক্রমে 3 kg, 2 kg আৰু 1 kg ভৰ তিনিটা খণ্ড এখন নিমজ পৃষ্ঠৰ ওপৰত বৰা হৈছে।
 যদি 3 kg ভৰ অনুভূমিক ওপৰত 24 N বল এটা অনুভূমিক দিশত প্ৰযোগ কৰা হয়, তেন্তে 2 kg ভৰ অনুভূমিক ওপৰত সৃষ্টি হোৱা বলৰ মান হ'ব

- [A] 2 N
[B] 4 N
[C] 8 N
[D] 12 N

96. A block of mass 10 kg is moving in x -axis direction with a constant speed of 10 m/s. It is subjected to a retarding force $F = -0.1x$ J/m during its travel from $x = 20$ m to $x = 30$ m. What will be the final KE of the block?

এটা 10 kg ভৰ খণ্ড x -অক্ষৰ দিশত 10 m/s ধৰণক দ্রুতিয়ে গতি কৰি আছে। ধৰণতোৱে $x = 20$ m বলা $x = 30$ m দূৰত অতিক্ৰম কৰাৰ সময়হোৱাত ইয়াৰ ওপৰত মহৰণ বল $F = -0.1x$ J/m প্ৰযোগ কৰিলে ধৰণতোৱে অতিম গতিশক্তি কিমান হ'ব?

- [A] 500 J
[B] 475 J
[C] 450 J
[D] 400 J

97. A satellite is orbiting close to the earth above the equator with a period of rotation of 1.5 hours. If it is above a point x on the equator at some time, then after how much time will it be above x again?

উপগ্ৰহ এটোই উচ্চতে বিশুৰ বেগৰে 1.5 ঘণ্টা গৱেচন কৰিব আছে। যদি উপগ্ৰহটো x কোনো এক সময় বিশুৰ বেগৰে বলা x বিশুৰ ওপৰে গৱ হৈ যায়, তেন্তে সূৰ্যৰ কিমান সময়ৰ পাছত উপগ্ৰহটো x বিশুৰ ওপৰে পৰ হৈ যাব?

- [A] 1.5 hours if it rotating east to west
 যদি ই পূৰৱ পৰা পশ্চিমলৈ ঘূৰি আছে, তেন্তে 1.5 ঘণ্টা
[B] 1.6 hours if it rotating from west to east
 যদি ই পশ্চিম পৰা পূৰৱলৈ ঘূৰি আছে, তেন্তে 1.6 ঘণ্টা
[C] 1.6 hours if it rotating from east to west
 যদি ই পূৰৱ পৰা পশ্চিমলৈ ঘূৰি আছে, তেন্তে 1.6 ঘণ্টা
[D] 1.8 hours if it rotating west to east
 যদি ই পশ্চিম পৰা পূৰৱলৈ ঘূৰি আছে, তেন্তে 1.8 ঘণ্টা

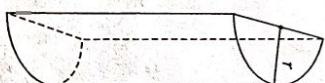
98. The speed of the wind passing over the wings of a small aeroplane is 70 m/s and below the wing is 60 m/s. If the mass of the plane is 1000 kg and the area of the wing is 14 m^2 , then what will be the net vertical force on the aeroplane?

এখন সক উৱাজহাৰৰ পৰিৱে ওপৰে ক্রমে 70 m/s আৰু তলোৱে 60 m/s বেগৰে বায়ু বৈ আছে। যদি উৱাজহাৰৰ অৱ 1000 kg হয় আৰু পৰিৱে মুঠ কৰি 14 m ^{2} হয়, তেন্তে উৱাজহাৰৰ ওপৰত উৎপন্ন দিশত প্ৰযুক্ত মুঠ বল কিমান হ'ব?

- [A] 620 N upward
 620 N উৰ্ধমুৰী
[B] 920 N upward
 920 N উৰ্ধমুৰী
[C] 620 N downward
 620 N নিম্নমুৰী
[D] 920 N downward
 920 N নিম্নমুৰী

(Density of air = 1.2 kg/m^3 and $g = 10 \text{ m/s}^2$)
 (বায়ুৰ ঘনত্ব = 1.2 kg/m^3 আৰু $g = 10 \text{ m/s}^2$)

99. A liquid is contained in a vertical tube of semicircular cross-section as shown in figure. If the angle of contact is zero, then the ratio of the force of surface tension on flat side to curved side of the tube will be
- তিনিত দেখুন। ধরণে কোটো এবিধ তঙ্গ উলমসভাৰে থকা এড়ল অৰ্ধগৱাকৰ প্ৰযোজনৈবিষ্ট নৈজিৎ বথা হৈছে। যদি সূৰ্য কোণৰ মান শূন্য হৈ, তেওঁত পৰ্ণনৰ বাবে সমতল পঠ আৰু বক্র পৃষ্ঠৰ গৱত সৃষ্টি হোৱা কৰু অনুপাত হ'ব

- [A] $\frac{1}{\pi}$
[B] $\frac{3}{2\pi}$
[C] $\frac{1}{4\pi}$
[D] $\frac{2}{\pi}$

100. A railway engine whistling at a constant frequency moves with a constant speed and it goes past a stationary observer standing beside the railway track. Then the frequency (n') of the sound heard by the observer with respect to time (t) can be best represented by which of the following curve?

এটা বেগৰ ইজিন প্ৰয়োক কম্পনাকৰ জৰি মাৰি প্ৰয়োক বেগৰে গতি কৰি আহে আৰু ই চিৰাবস্থত থকা এখন পৰ্যন্তেকৰণৰ পৰে গৈছে। তেওঁতে তলৰ কোণতলৰ বজৰ দীৰা সাময় (t)ৰ সেতে পৰ্যন্তেকৰণে ফুনিবেলো পেৱা শব্দৰ কম্পনাকৰ (n')ৰ পৰিবৰ্তনক আজাদৰে নিৰ্দেশ কৰিব?

